

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8, 52100 Pula-Pola

Poslovni broj P-467/2019-29

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski sud u Puli - Pula, po sucu Heleni Božović Sladaković kao sucu pojedincu, u pravnoj tužitelja Alena Maružina iz Vinkurana, Centar 14A, OIB 17454105768 zastupanog po punomoćniku Radivoju Mačešiću-Biscuoliu, odvjetniku iz Pule protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb, Petrinjska 59, OIB 53056966535 zastupanog po punomoćnicima iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Poldan, Gatar, Vižintin i dr., odvjetnicima iz Rijeke, radi utvrđenja i isplate, nakon glavne rasprave zaključene dana 12. svibnja 2026. godine u prisutnosti zamjenice punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, 10. lipnja 2026. objavio i

p r e s u d i o j e

I Prihvaća se tužbeni zahtjev tužitelja u dijelu koji glasi:

"Utvrđuje se ništetnom odredba o jednostranoj promjeni kamatne stope sadržana u čl. 2.1 Ugovora o kreditu broj ugovora 118-50-3681128 kojeg su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili dana 19.09.2006., a koja glasi:

« ... *promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora...* »

pa stoga navedena odredba ugovora kao i sve kasnije izmjene te odluke ne proizvode nikakve pravne učinke između ugovornih strana.

Utvrđuju se ništetnim odredbe o nepoštenom ugovaranju valutne klauzule švicarskog franka sadržane u Ugovoru o kreditu broj ugovora 118-50-3681128, kojeg su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili dana 19.09.2006. a kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za valutu švicarskog franka, i to u odredbi čl.1. koja glasi:

« *kunska protuvrijednost CHF po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja..* », u odredbi čl. 7.1. koja glasi:

« *u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF važećem na dan dospijeca....* »."

II Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja u dijelu koji glasi:

"Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati 8.117,14 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku 01.10.2015. pa sve do isplate po stopi od 15% godišnje do 31. prosinca 2007., a od 1. siječnja 2008. po eskontnoj stopi Hrvatske narodne

banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za 5 postotnih poena do 31.srpnja 2015., a od 1.kolovoza 2015. po stopi koja određuje se za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, od 1.1.2023.g. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja , a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine a sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati iznos od 3.385,27 EUR na ime zakonskih zateznih kamata na svaki pojedinačni iznos pretplate s osnova promjene kamatne stope i promjene tečaja za razdoblje do 30.09.2015.

Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati 4.114,43 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku 01.10.2015.g. pa sve do isplate po stopi od 15% godišnje do 31. prosinca 2007., a od 1. siječnja 2008. po eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za 5 postotnih poena do 31.srpnja 2015., a od 1.kolovoza 2015. po stopi koja određuje se za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, od 1.1.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja , a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine a sve u roku od 15 dana."

III Svaka strana snosi svoje troškove postupka.

Obrazloženje

1. Dana 27. svibnja 2019. zaprimljena je tužba tužitelja u kojoj navodi da je dana 19.09.2006. sa tuženikom sklopio Ugovor o kreditu broj ugovora 118-50-3681128, kojim ugovorom je tuženik odobrio tužitelju kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 85.900,00 CHF-a. Ugovor sadrži ugovorenu odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi a koja kamatna stopa je bila promjenjiva sukladno odluci banke-tuženika. U vrijeme zalječenja ugovora tužitelj i tuženik nisu pojedinačno pregovarali o promjenjivoj kamatnoj stopi, te ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate. Od početka otplate kredita pa nadalje kamatna stopa se u nekoliko navrata povećavala što je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu

posl.br. P-1401/2012 potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 13. lipnja 2014. u dijelu koji se odnosi na promjenjivu ugovorenu kamatnu stopu, utvrđeno je da je tuženik povrijedio kolektivne interese prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana a sve na štetu potrošača. Navedenom odlukom pravomoćno je utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna odredba o redovnoj kamatnoj stopi ukoliko je ista promjenjiva prema jednostranoj odluci banke. Obzirom je predmetnim ugovorom o kreditu ugovoreno da se promjena redovne kamatne stope utvrđuje Odlukom banke, o čemu se u vrijeme zaključenja ugovora nije pojedinačno pregovaralo te ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe temeljem kojih se promjena kamatne stope vršila jednostranom odlukom banke. Obzirom je ništetna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi temeljem jednostrane odluke banke sa učinkom ex tunc, to su bez pravnog učinka i sve odluke banke — tuženika o promjeni kamatne stope donesene tijekom trajanja kredita sa istim pravnim učinkom.

1.1. Temeljem ugovora o kreditu banka je odobrila korisniku (tužitelju) kredit u kunsnoj protuvrijednosti iznosa od 85.900,00 CHF-a po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja. Ugovorom je ugovoreno da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora za CHF važećem na dan dospijeća, a prema otplatnom planu. U vrijeme zaključenja ugovora, prilikom ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima, tuženik je propustio tužitelja u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti i informiranosti, kao i o mogućim posljedicama uslijed promjene tečaja valute za koju je ugovor o kreditu vezan, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Na dan sklapanja predmetnog ugovora srednji tečaj CHF-a prema tečajnoj listi Raiffeisen bank d.d. iznosio je 4,740675. Od početka otplate kredita pa nadalje tečaj švicarskog franka stalno se mijenjao i to na način da se povećavao, što je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta tužitelja. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-6632/17 od 14.06.2018., pravomoćno je utvrđeno da su tužene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora banke kao trgovci nisu potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana a sve na štetu potrošača, pa su takve odredbe ugovora ništetne. Dakle, navedenom odlukom pravomoćno je utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, obzirom banke nisu informirale potrošače o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka. Obzirom se

predmetnim ugovorom o kreditu glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, a tužitelj kao potrošač u trenutku sklapanja ugovora nije bio informiran o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-140I/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe ugovora o kreditu kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za tečaj valute švicarskog franka.

1.2. Temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je stupio na snagu dana 30. rujna 2015. sklapali su se aneksi/dodaci uz osnovni ugovor o kreditu. Anexima/dodacima provedena je konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Rješenjem Vrhovnog suda RH broj: Rev 2868/2018 od dana 12. veljače 2019. utvrđeno je da korisnici kredita koji su temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) zaključili dodatak ugovoru o kreditu, kojim dodatkom su obveze iz osnovnog ugovora izmijenjene u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice, ne znači da su isti izgubili pravni interes za utvrđenje da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništete, već upravo suprotno da korisnici kredita imaju pravni interes i mogu tražiti utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga ostvarili eventualna prava za koja smatra da joj pripadaju — pravo na povrat novčanog iznosa. Sve opisane odredbe ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli protivni su kogentnim odredbama čl. 81. i 82. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora, s time da je posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost (čl.87. Zakona o zaštiti potrošača). Sukladno odredbi čl. 323. Zakona o obveznim odnosima ništetnost ugovornih odredbi ima za posljedicu obvezu ugovorne strane da vrati drugoj strani sve što je na temelju takvih ništetnih odredbi primila. Prema mišljenju tužitelja u konkretnom slučaju radi utvrđenja visine preplaćenog iznosa treba se primijeniti početno ugovorena kamatna stopa, te tečaj švicarskog franka koji je na dan sklapanja predmetnog ugovora (19.09.2006.) bio važeći prema tečajnoj listi Raiffeisen bank d.d. iznosio je 4,740675 obzirom su jedino navedeni parametri tužitelju bili poznati prilikom sklapanja ugovora. Obzirom je zbog nepoštenog ugovaranja ništeta ugovorna odredba kojom se glavnica kredita, te mjesečni anuiteti vežu za valutu švicarskog franka kao i način promjene kamatne stope, tužitelj smatra da je predmetni kredit znatno preplatio za određeni novčani iznos, no kako mu tužena banka nije dostavila dokumentaciju potrebnu za izradu izračuna, tužitelj u ovom trenutku ne može postaviti točno određenu visinu tužbenog zahtjeva. Nadalje, na svaki pojedino utvrđeni iznos dugovanja tužitelju pripada i zatezna kamata tekuća od dospijeća svakog pojedinog iznosa do konačne isplate. Na temelju svega navedenog tužitelj je preplatio predmetni kredit u iznosu od 8.033,25 eur (60.526,55 kuna). Tužitelj uz glavnice ima pravo i na zakonske kamate koje teku od dospijeća svakog pojedinog iznosa do konačne isplate, a počevši od 31.1.2008.

1.3. Nakon provedenog financijskog vještačenja tužitelj je podneskom od 11. studenog 2025. preinačio tužbeni zahtjev za isplatom na način da od tuženika, s osnova preplate kamatne stope i valute potražuje isplatu iznosa od 8.117,14 eur, s osnova razlike u glavnici iznos od 4.114,43 eur te s osnova obračunate zakonske zatezne kamate na preplaćene iznose iznos od 3.385,27 eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom. Tuženik se preinaci protivio, a sud je istu dopustio sukladno čl. 190. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03.,

88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11.-pročišćeni tekst, 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23. u daljnjem tekstu ZPP) obzirom smatra da je ista svrsishodna za razrješenje odnosa među strankama.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti kao neosnovan. Nesporno je da su stranke zaključile Ugovor o kreditu broj: 118-50-3681128 i da su 03. veljače 2016. zaključile Dodatak broj KONV-01/2016 temeljem odredaba čl. 19. a. do 19. i Zakona o potrošačkom kreditiranju čime je provedena konverzija kredita ugovorenog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kunski kredit s valutnom klauzulom u EUR. Osporava u cijelosti tvrdnje tužitelja da su nepoštene i nišetne odredbe članka 7. st. 1. Ugovora prema kojoj je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica uz švicarski franak (dalje u tekstu: valutna klauzula) kao i članka 2. st. 1. Ugovora u dijelu u kojem je redovna kamata tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranim odluka tuženika (dalje u tekstu: klauzula o promjenjivoj kamatnoj stopi), a koje tvrdnje tužitelj temelji na pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u zagrebu posl.br. P-1401/12. i ponavlja navode sudova iz gore navedenih presuda koje predstavlja kao osnovu tužbenog zahtjeva. Ukazuje da iz obrazloženja presuda donesenih u postupku zaštite kolektivnih interesa i prava nedvojbeno proizlazi kako sudovi u tom postupku nisu utvrđivali one činjenice koje su važne za donošenje odluke u pojedinačnim sporovima odnosno one činjenice o kojima ovisi utvrđenje nišetnosti spornih ugovornih odredbi te potom eventualna osnovanost tužbenog zahtjeva za isplatu u ovom postupku. Slijedom navedenog, na tužitelju je teret dokaza da su u konkretnom slučaju sporne ugovorne odredbe nišetne budući takvo utvrđenje notorno ne proizlazi iz citiranih presuda donesenih u postupku zaštite kolektivnih interesa i prava.

2.1. Imajući na umu odredbe čl. 81. st. 1., čl. 83., čl. 84. i čl. 85. ZZP/03 prvenstveno je potrebno utvrditi jesu li sporne odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Ako jesu, tada uopće nije dopušteno utvrđivati jesu li poštene. Ako nisu, tada je potrebno provesti tzv. test poštenosti, U okviru provođenja testa poštenosti, a sukladno citiranim zakonskim odredbama, potrebno je utvrditi je li se o spornim odredbama pojedinačno pregovaralo te potom uzrokuju li te odredbe znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Prilikom provođenja takvog testa poštenosti, nije dovoljno samo cijeniti te konkretnu spornu odredbu već je potrebno uzeti u obzir narav proizvoda ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovorne odredbe. U konkretnom slučaju to znači da je potrebno cijeniti i namjenu ugovora o kreditu, razloge sklapanja takvog ugovora o kreditu i sve druge opcije koje su bile na raspolaganju tužitelju kao i vezane opće uvjete banke kao dio ugovora odnosno ugovornih odredbi.

2.2. U odnosu na jasnoću, uočljivost i razumljivost odredbe o valutnoj klauzuli navodi da je odredba o valutnoj klauzuli sadržana u članku 1. i 7. Ugovora jasna, uočljiva i razumljiva. Naime ista glasi: „1./prvo/IZNOS KREDITA Kunska protuvrijednost CHF 85.900,00 po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja. 7./sedmo/NAČIN OTPLATE Kredit se otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora za CHF, važećem na dan dospijeća, a prema otplatnom planu koji će biti uručen korisniku kredita po isplati kredita...” Iz citiranih odredbi notorno proizlazi da je predmetna odredba tužitelju bila jasna, lako uočljiva i razumljiva.

Ujedno je tužitelju kod zaključenja ugovora predan i otplatni plan gdje su opet anuiteti izraženi u valuti CHF te je na svakoj stranici otplatnog plana naznačeno da se imaju plaćati po srednjem tečaju tuženika na dan plaćanja. Pored navedene gramatičke razumljivosti, tužitelju su prilikom pregovaranja o ponudi kredita obrazložene posljedice i rizici vezanja kredita uz tečaj CHF, a na koje je tužitelj pristao te zaključio takav ugovor o kreditu. Tužitelju je svakako već temeljem jasne, uočljive i razumljive odredbe o valutnoj klauzuli, kako je gore obrazloženo, bio jasan značaj valutne klauzule i posljedice povećanja istoga. Međutim, tužitelju su prije zaključenja ugovora obrazložene posljedice i rizik vezanja kredita uz valutu CHF. Naglašava se da u trenutku zaključenja predmetnog Ugovora, ugovaranje valutne klauzule nije predstavljalo nikakvu novinu, pa su rizici vezanja kredita uz bilo koju valutu pa tako i CHF bili općepoznati. Je li tužitelju predmetna odredba bila jasna, razumljiva i lako uočljiva treba cijeliti i s aspekta postupanja i osobnih odlika samog tužitelja kao potrošača. Prilikom toga svakako treba imati na umu i definiciju prosječnog potrošača kojeg uvodi praksa Suda EU, a koja je obvezujuća i za nacionalne sudove te koja prosječnog potrošača definira kao osobu koja je „razumno dobro informirana, razumno pažljiva i oprezna”. Konačno je glede ovog elementa procjene nepoštenosti ugovorne odredbe potrebno naglasiti da niti tužitelj niti tuženik nisu mogli niti bi ikada itko objektivno mogao znati točne ukupne troškove kredita s osnove promjena tečaja valute budući nije moguće dugoročno unaprijed znati kretanja vrijednosti valute. Ono što je jedino važno jest da je tužitelju bilo poznato odnosno nije moglo ostati nepoznato da su sve valute podložne promjenama te da će se shodno tome mijenjati i troškovi kredita, odnosno, mogao je i bio je u stanju procijeniti ekonomske posljedice koja za njega mogu proizaći iz ugovaranja valutne klauzule.

2.3. U konkretnom slučaju, tužitelj je imao utjecaja na sadržaj samog Ugovora odnosno sporne odredbe o valutnoj klauzuli te su stranke pregovarale o navedenom. Tužitelj je mogao birati između ugovora uz valutnu klauzulu u CHF ili EUR ili USD. Tužitelj je sam odabrao ugovor uz valutnu klauzulu u CHF između ponuđenih opcija, iako je bio kreditno sposoban za kredit s valutnom klauzulom u EUR. Navedeno je razvidno iz promotivnih uvjeta važećih u vrijeme zaključenja Ugovora. U odnosu na neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača suprotno načelu savjesnosti i poštenja navodi da valutna klauzula ne uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a nije niti suprotna načelu savjesnosti i poštenja. Potrebno je imati na umu važnu činjenicu da je valutna klauzula ugovorena kao dvostrana klauzula koja prati kretanje valute CHF u odnosu na hrvatsku kunu. Tužitelj je zbog povećanja vrijednosti valute CHF u odnosu na hrvatsku kunu bio dužan vratiti povećane iznose anuiteta u odnosu na početno utvrđen otplatni plan, no isto tako, u slučaju smanjenja vrijednosti valute bio bi dužan vratiti smanjene iznose anuiteta u odnosu na početno utvrđen otplatni plan. Navedeno je ključno za ocjenu postojanja ravnoteže u pravima i obvezama ugovornim strana. Činjenica da je došlo do povećanja vrijednosti CHF u odnosu na ostale svjetske valute nije se mogla predvidjeti u trenutku zaključenja Ugovora, a uzrok tome se ne nalazi u postupanju tuženika niti je tuženik ostvario ikakav dodatan profit imajući na umu da je i sam zadužen u istoj valuti što je utvrđeno u kolektivnom sporu. Jednako tako, i ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi je jasna, razumljiva i lako uočljiva pa nije dopušteno ocjenjivati njezinu nepoštenost. Naime, nalazi se u članku 2. (drugom) Ugovora te u istoj stoji: „godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora). Važno je za naglasiti da čak niti u kolektivnom sporu nije utvrđeno da bi promjenjive kamatne stope bile ništetne. Sporne su bile samo promjene kamatnih

stopa sukladno Odluci banke ukoliko nisu bili jasni kriteriji tj. parametri za promjenu kamatne stope. Tuženik je pošteno i savjesno donosio Odluke o promjenama kamatnih stopa te je o svakoj promjeni obavijestio tužitelja, a tužitelj nikada nije imao prigovora odnosno primjedbi na takve promjene te je očito s istima bio suglasan. Navedeno nije osporeno niti u tužbi. Tuženik je mijenjao kamatne stope samo onda kada je za to imao opravdani razlog, te sukladno načelu savjesnosti i poštenja i zabrane zlouporabe prava. Tužitelj je svakako kao razumno dobro informiran, razumno pažljiv i oprezan potrošač mogao razumjeti i shvatiti značenje i promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, a čiji uvjeti su obrazloženi prilikom zaključenja ugovora o kreditu. Tužitelj je svjesno preuzeo rizik povećanja kamatne stope, koja je kasnije mogla biti manja ili veća, sukladno parametrima kojima se ona određuje. Tužitelj je svjesno preuzeo i rizik promjene tečaja koji je kasnije mogao biti manji ili veći. Tužitelj nije morao uopće podignuti kredit u svrhu kupnje stana. Mogao je i tijekom otplate kredita izvršiti konverziju svojih obveza iz CHF u EUR. Dakle, tužitelj nije bio u ovisnom položaju u odnosu na tuženika, odabrao je podignuti kredit upravo kod tuženika i upravo pod tim uvjetima pod kojima je kredit i zaključen te je odabrao pod tim uvjetima otplaćivati kredit i dalje iako je imao drugih opcija. Tuženik ističe prigovor zastare potraživanja i osporava visinu tužbenog zahtjeva. Smatra da je kod ocjene visine tužbenog zahtjeva, potrebno je imati na umu da su stranke zaključile Dodatak broj KONV-01/2016 temeljem odredaba čl. 19. a. do 19. i Zakona o potrošačkom kreditiranju čime je provedena konverzija kredita ugovorenog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kunski kredit s valutnom klauzulom u EUR. Potrošači koji su proveli konverziju ne mogu tražiti jednaku isplatu kao i potrošači koji takvu konverziju i umanjenje glavnice nisu ostvarili. Time bi, a protivno temeljnim načelima prava, takvi potrošači bili s iste osnove dovedeni u nejednak položaj, a što je nedopustivo. U cijelosti se osporava i potraživanje s osnove tijeka kamata na pojedinačne iznose. Slijedom svega navedenog, predlaže se odbiti tužbu i tužbeni zahtjev te naložiti tužitelju da tuženiku naknade prouzročeni parnični trošak.

3. U tijeku postupka pročitani su Ugovor o kreditu broj 118-50-3681128, otplatni plan, prijepis knjigovodstvene kartice, Dodatak ugovoru o kreditu od 3. veljače 2016., nalaz i mišljenje Centra za financijska vještačenja d.o.o., dokumentacija u spisu te je saslušan tužitelj kao parnična stranka.

4. Tužbeni zahtjev tužitelja je djelomično osnovan.

5. Među strankama ovoga postupka nije sporno:

- da je 21. rujna 2006. zaključen Ugovor o kreditu za iznos kredita od 85.900,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti, uz ugovorenu kamatu od 3,95% godišnje, koja je promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama tuženika,
- da su 3. veljače 2016. zaključile Dodatak ugovoru o kreditu temeljem Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" br. 102/15, dalje: ZID ZPK) kojim su suglasno izvršile konverziju kredita u valutu euro na dan 30. rujna 2015. te sačinile novi otplatni plan za preostali iznos kredita u eurima,
- da je sukladno čl. 6. Ugovora o kreditu riječ o stambenom kreditu.

6. Među strankama je sporno radi li se o valjanim ili ništetnim odredbama o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, a posljedično tome, ima li tužitelj, nakon što je sklopljen Dodatak ugovora o kreditu, osnovano pravo zahtijevati isplatu utuženog iznosa kojeg je tuženi od njega naplatio na temelju takvih odredbi. S tim u vezi valja

utvrditi i može li se tužitelj kao individualni potrošač pozivati na presudu donesenu u postupku radi zaštite kolektivnih interesa potrošača. Sporan je prigovor zastare i visina tužbenog zahtjeva.

7. U postupku je utvrđeno da je tijekom ugovornog razdoblja kamatna stopa mijenjana te da se u tijeku otplate kredita kontinuirano mijenjao i tečaj CHF.

8. Nije osnovan stav tuženika u dijelu kojim negira učinak presude donesene u kolektivnom sporu povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača kao i stav da tužitelj nakon sklapanja Dodatka ugovoru o kreditu više nema pravni interes za podnošenje predmetne tužbe.

8.1. Naime, prema pravnom shvaćanju iz odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. Rev-18/2018-2 od 26. svibnja 2020., posl.br. Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. i posl.br. br. Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020.) prihvatom ponude konverzije i zaključenjem Dodatka ugovoru o kreditu od 11. veljače 2016. korisnik kredita nije izgubio pravni interes za utvrđenje ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu.

8.2. Nadalje, presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. odlučeno je o kolektivnoj tužbi tužitelja Potrošač – Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača („Udruga potrošač“) protiv više tuženika (Zagrebačka banka d.d. i dr.) te je utvrđeno da je, između ostalih banaka, i ovdje tuženik, u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Također, da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženi kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što da je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, sve na štetu potrošača, čime je postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03, dalje: ZZP/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. do 6. kolovoza 2007. i to čl. 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, dalje: ZZP/07) i to čl. 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

8.3. Navedena je presuda, u postupku kolektivne zaštite u pogledu ništetnosti ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi postala pravomoćna 13. lipnja 2014.,

dok je odluka u postupku kolektivne zaštite u pogledu ništetnosti ugovorne odredbe o ugovaranju valutne klauzule u CHF postala pravomoćna 14. lipnja 2018.

8.4. Kako je do sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu između tužitelja i tuženika, a koji sadrži upravo spornu odredbu o jednostranoj izmjeni ugovorene kamatne stope od strane banke i odredbu o valutnoj klauzuli kojom se vrijednost kune veže za tečaj švicarskog franka, došlo upravo u relevantnom periodu obuhvaćenom spomenutim odlukama u postupku pokrenutom radi zaštite kolektivnih interesa, tužitelj se pravilno pozvao na pravna utvrđenja spomenutih presuda.

8.5. U odnosu na navode tuženika da utvrđenja navedenih presuda nisu primjenjiva u konkretnom sporu, valja istaknuti da prema odredbi čl. 502.a st. 1. ZPP udruge, tijela, ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisom određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana mogu, kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijekom predviđeno i uz uvjete predviđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavljanjem određenih djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povređuje ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava. Odredbom čl. 502.b ZPP propisan je sadržaj tužbe iz čl. 502.a ZPP, dok je čl. 502.c ZPP propisan učinak presude donesene po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava na način da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanje tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

8.6. Odredbom čl. 138.a ZPP/07, koji bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka kolektivne zaštite, propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 131. st. 1. toga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

8.7. Dakle, u pojedinačnim postupcima radi isplate temeljem ništetnih ugovornih odredbi ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u švicarskim francima i promjenjivom kamatnom stopom koju su jednostrano mijenjali kreditori nije potrebno ponovno utvrđivati jesu li sporne odredbe ugovora o kreditu ništetne s obzirom na to da postoji (na temelju citiranih čl. 502.c ZPP i čl. 138.a ZPP/07) vezanost sudova za postojanje povrede propisa zaštite potrošača, a slijedom toga i obveza primjene već utvrđene ništetnosti u kolektivnom sporu.

9. Međutim, tuženik je u pojedinačnom potrošačkom sporu (kakav je i ovaj) ovlašten predlagati izvođenje dokaza s ciljem dokazivanja da je u postupku sklapanja pojedinačnog ugovora o kreditu, u predugovornoj fazi, pregovarao s tužiteljem, odnosno tužitelju kao potrošaču dao odgovarajuće obavijesti o naravi, rizicima i posljedicama osporenih ugovornih odredaba na određivanje njegove novčane obveze i da je on, unatoč punoj obaviještenosti, svejedno pristao na sklapanje takvog ugovora.

9.1. Tužitelj je u svom iskazu naveo da je kredit uzeo kod tužene jer je tamo imao račun i to za kupnju kuće i rješavanja stambenog pitanja. Kuću je morao prodati jer više nisu mogli plaćati kredit. U banci su mu obzirom da mu je za kupnju kuće trebao iznos od 75.000,00 eura kao najbolju opciju ponudili kredit u chf po kojoj bi mogao dobiti iznos od 55.000,00 eura, a za sve ostale opcije nije bio kreditno sposoban za novac koji mu je bio potreban. Ugovor je sastavila banka i bilo je ili će prihvatiti ili kredit neće dobiti, nije se moglo ništa pregovarati. Ugovor mu je pročitao javni bilježnik ali skraćeno. Bitno mu je bilo samo da kupi kuću da završi sa time. Da ga je banka upozorila na rizik sklapanja kredita u valuti chf, on kredit ne bi uzeo. O promjeni kamatne stope nije bilo govora, rečeno je se ona neće puno mijenjati, ali to je kratko trajalo. O nekim uvjetima i parametrima kako će se ona mijenjati nitko mu nije objasnio. To mu je bio prvi i jedini kredit. Početna rata iznosila je oko 1.800,00 kuna da bi narasla na 3.000,00 kuna. Kredit je otplaćivao preko trajnog naloga, a u otplaćivanju su mu pomagali supruga i njezin otac kako bi im novaca zafalilo. Ugovor o konverziji je sklopio kada je otplatio zadnju ratu kredita i to na dan uplate zadnje rate a da toga nije ni bio svjestan. Bilo je puno papira za potpisati kako bi skinuo teret i prepisao kuću na kupca pa je valjda potpisao i dodatak. Ne sjeća se da su mu predloženi opći uvjeti poslovanja tužene. Prilikom zaključenja ugovora o kreditu nije pročitao ništa osim što mu je javni bilježnik pročitao. Bilježnik ga je nekoliko puta pitao da li mu je sve bilo jasno, rekao je da je jer je znao da će morati otplaćivati 1800,00 kuna, a to mu je bilo jeftinije nego da nastavi plaćati podstanarstvo.

9.2. Iskaz tužitelja sud prihvaća, jer je iskazivao iskreno i uvjerljivo, a njegovi su navodi realni i proizlaze iz dokumentacije koja je dostavljena u spis. Iz iskaza tužitelja je utvrđeno da nije bilo pojedinačnog pregovaranja sa potrošačima, pa tako niti s tužiteljem, niti mu je dano detaljno pojašnjenje valutne klauzule, odnosno egzaktni parametri o načinu promjene kamatne stope.

10. Valja također napomenuti da tuženik u tijeku postupka nije navodio činjenice niti predlagao dokaze iz kojih bi proizlazilo da je s tužiteljem pojedinačno pregovarao o spornim ugovornim odredbama prije sklapanja ugovora o kreditu. Također, odredbe o promjeni kamatne stope prema odluci banke i valutnoj klauzuli sadržane u spornom Ugovoru o kreditu sklopljenom između tužitelja i tuženika sadržajno su identične odredbama standardnih ugovora o potrošačkom kreditu tuženika koji su predloženi i razmatrani u postupku kolektivne zaštite.

11. Nadalje, u postupku kolektivne zaštite je nepoštenost odnosno ništetnost spornih odredaba ugovora o kreditima sklopljenih u spomenutom razdoblju utvrđena iz razloga izostanka cjelovite informacije tuženika u pogledu valutne klauzule (s obzirom na to da se radilo o švicarskom franku kao specifičnoj valuti), odnosno izostanka pojedinačnog pregovaranja te utvrđivanja egzaktnih parametara i metode izračuna tih parametara u pogledu promjenjive kamatne stope, pa za ovaj spor nije ni odlučno pitanje zakonske dopuštenosti valutne klauzule (koja načelno jest dopuštena prema odredbi čl. 22. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine" broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 145/23; dalje u tekstu: ZOO/05) i eventualnog postojanja objektivnih kriterija koji su utjecali na kretanje parametara uslijed kojih je došlo do povećanja kamatne stope u razdoblju otplate kredita.

11.1. Točna je tvrdnja tuženika da je volja ugovornih stranaka bila da kamatna stopa bude promjenjiva, ali je upravo u tom dijelu odredba nepoštena u smislu mjerodavnih odredaba Zakona o zaštiti potrošača (čl. 81. i 82. ZZP/03 te čl. 96. i 97. ZZP/07), ne

zbog ugovaranja same promjenjivosti, već zato što se o veličini te promjene nije pojedinačno pregovaralo niti su Ugovorom o kreditu utvrđeni egzaktni parametri i metoda izračuna tih parametara.

11.2. Ugovorna odredba kojom se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci banke je, u smislu čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07, jasna i uočljiva, ali nije razumljiva, jer je jedini siguran element o kojem ovisi visina kamatne stope odluka banke, pri čemu u Ugovoru o kreditu nisu sadržani objektivni kriteriji, poput referentne stope koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, niti precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope. Takva ugovorna odredba, stoga, uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može niti provjeriti jer nema nikakvih egzaktnih kriterija.

11.3. Glede valutne klauzule, iako je njezino ugovaranje načelno dopušteno, jer navedeno proizlazi iz odredbe čl. 22. st. 1. ZOO/05, u postupku kolektivne zaštite pravomoćno je utvrđeno da su ugovorne odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak, u smislu čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07, jasne i uočljive, ali nisu razumljive, jer potrošačima nisu objašnjeni razlozi niti kriteriji na temelju kojih bi prosječni potrošač, kao slabija i ranjivija strana, mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje iz tih odredaba za njega proizlaze, dok je bankama bila poznata priroda i specifičnost valute švicarski franak, njeno kretanje u budućnosti, kao i to da je uz tu valutu vezan poseban rizik, a koji rizik u cijelosti preuzima potrošač. Takve ugovorne odredbe su, stoga, uzrokovale neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, jer je neizvjestan i iznos glavnice kredita kojeg kao dužnik ima obvezu vratiti banci, i cijena, s obzirom da je i iznos kamate vezan uz valutu švicarski franak.

11.4. U konkretnom se slučaju, zapravo, radilo o istovremenom ugovaranju valutne klauzule s valutom CHF i promjenjive kamatne stope, a slijedom toga i o povećanom riziku za tužitelja kao korisnika kredita i potrošača, koji rizik se ubrzo i pokazao, uslijed čega je došlo do značajnog povećanja iznosa anuiteta kredita u odnosu na početni. Razlozi i kriteriji za izmjenu (povećanje) kamatne stope ubuduće trebali su biti precizirani već u Ugovoru o kreditu ili u odlukama i (ili) aktima tuženika, a kako to nije slučaj u spornom ugovoru, to su spomenute odredbe ocijenjene kao nerazumljive pa time i nepoštene, kao i odredba o ugovaranju švicarskog franka kao valute za koju je vezana glavnica kredita. Test poštenosti tih ugovornih odredaba proveden je već u kolektivnom sporu u kojemu je pravomoćno utvrđen nedostatak transparentnosti uslijed čega potrošači – korisnici kredita nisu mogli procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi te odredbe imale za njihove financijske obveze, što znači da tuženi kao profesionalac – banka nije dao tužitelju kao korisniku kredita sve potrebne informacije, uzimajući u obzir narav predmeta ugovora i okolnost da sporne odredbe Ugovora o kreditu nisu bile lako razumljive, što je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovalo znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužitelja kao potrošača, pa se radi o ništetnim odredbama te je u tom dijelu zahtjev tužitelja utvrđen osnovanim.

12. Obzirom na neujednačenu sudsku praksu, u postupku je na okolnost visine tužbenog zahtjeva proveden dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Centar za financijska vještačenja d.o.o. radi izračuna:

- razlike preplaćenog CHF tečaja, odnosno po mjesecima izračuna pozitivnu preplatu koja je nastala na ime tečajne razlike u svakom mjesečnom anuitetu za koji je banka teretila korisnika kredita, u odnosu na anuitete ugovorene prema početnom otplatnom planu i početnom CHF tečaju,
- razlike preplaćene kamate, odnosno po mjesecima izračunati razliku između stvarno naplaćene kamate po kreditu (kamate koja se tijekom otplate uvećavala jednostranom odlukom banke) u odnosu na početnu ugovorenu kamatu koju je tužitelj trebao plaćati prema ugovoru i početnom otplatnom planu, primjenom početnog CHF tečaja,
- ako su tijekom otplatnog perioda nastale i negativne razlike, da isto prikaže odvojeno od pozitivnih razlika,
- utvrdi je li provedbom konverzije tuženik utvrdio eventualnu preplatu ili manjak na dan 30.09.2015. i u kojem iznosu,
- prilikom izrade izračuna u razdoblju od 01. siječnja 2014. pa nadalje primijeniti zakonsku kamatnu stopu od 3,23%, sukladno Izmjenama Zakona o potrošačkom kreditiranju od 01. siječnja 2014. kojim je propisano da se na sve stambene kredite u CHF valuti ima primijeniti kamatna stopa od 3,23%,
- da na temelju čl. 171. i 172. Zakona o obveznim odnosima (ZOO/91) izvrši uračunavanje preplate priznate Dodatkom ugovora o kreditu (konverziji) na način da se na svaki mjesečni iznos preplate na temelju ništetnih ugovornih odredbi obračunaju zatezne kamate od dana plaćanja do dana konverzije 30. rujna 2015. dok se ne dosegne preplata koja je priznata prilikom konverzije,
- da se očituje je li konverzija provedena u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015).

12.1. Iz nalaza i mišljenja vještaka, proizlazi da su stranke postupka u rujnu 2006. sklopile Ugovor o kreditu koji je isplaćen 28.09.2006. Ugovorena je promjenjiva kamatna stopa koja je iznosila 3,95% godišnje, te je ugovorena otplata u mjesečnim anuitetima na rok otplate od 360 mjeseci. Dospijeće prvog anuiteta prema inicijalnom otplatnom planu bilo je 31.10.2006., u iznosu od 407,63 CHF što je na dan isplate kredita iznosilo 881,31 kn, a sljedećih anuiteta svakog zadnjeg dana u mjesecu. Ugovoreno je plaćanje mjesečnih anuiteta u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF na dan dospijeća (čl. 7. Ugovora o kreditu). Vještak napominje da je ugovoreno plaćanje mjesečnih anuiteta u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF na dan dospijeća (čl. 7. Ugovora o kreditu), dok se na Otplatnom planu navodi da je riječ o srednjem tečaju kreditora na dan plaćanja. Uvidom u Prijepis knjigovodstvene kartice po kreditu razvidno je da je kreditor anuitete obračunavao u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF na dan dospijeća, stoga je i vještak u svom obračunu koristio ugovoreni tečaj na dan dospijeća. Dana 03.02.2016. sklopljen je Dodatak broj KONV-01/2016 Ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita, utvrđen je iznos preostale glavnice za otplatu na dan 30.09.2015. u iznosu 46.746,47 EUR što primjenjivim tečajem na dan 30.09.2015. iznosi 356.772,71 kn (tečaj 7,632078 kn za 1 EUR). Dodatkom Ugovoru kojim je provedena konverzija utvrđen je manjak tužitelja na dan 30.09.2015. u iznosu 493,58 EUR. U nalazu je vještak utvrdio u promatranom razdoblju promjene i primjene kamatnih stopa. Temeljem zakona je od 1.1.2014. za kredite vezane uz valutu CHF u primjeni, a slijedom aprecijacije valute CHF više od 20% te slijedom izračuna HNB da je prosječna kamatna stopa za kredite u CHF iznosila 4,62%, utvrđena nepromjenjiva kamatna stopa od 3,23%. Svaka promjena kamatne stope se odražava na promjenu ukupnog anuiteta. S obzirom na to da se anuitet sastoji od glavnice i kamate te se posljedično na promjenu kamatne stope mijenja iznos kamate u anuitetu, iznos

glavnice u anuitetu i ukupni iznos anuiteta. Prilikom promjene kamatne stope na više mijenja se cjelokupni anuitet na način da se uvećava iznos kamate za otplatu te umanjuje iznos glavnice (usporava se otplata glavnice) te se posljedično cijeli iznos anuiteta mijenja te je veći u odnosu na ukupni iznos prije promjene kamatne stope. S obzirom na navedeno te da posljedično na promjenu kamatne stope dolazi do promjene ukupnog anuiteta prilikom izračuna razlike koja nastaje zbog promjene kamatne stope vještak uzima razliku u visini anuiteta koji je tužitelj stvarno plaćao u odnosu na anuitet koji je trebao platiti temeljem početno ugovorene kamatne stope. S obzirom na postavljeni zadatak, vještak je izvršio prilagodbu početnog otplatnog plana primjenom kamatne stope od 3,23% za anuitete koji su dospijevali nakon 01.01.2014. godine. U razdoblju od početka otplate kredita do dana izračuna konverzije, tečaj CHF je oscilirao na više i niže u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita. Posljedično na promjenu tečaja tužitelj je plaćao veći i manji iznos u odnosu na anuitet koji je vrijedio prilikom ugovaranja kredita. Vrijednosti koje su predstavljale iznos koji je prelazio inicijalnu visinu obveze iskazano u kunama na dan isplate kredita, predstavljaju potraživanje korisnika kredita i iskazane su s pozitivnim predznakom dok su vrijednosti anuiteta i/ili tečaja koji su bili niži od uvjeta koji su vrijedili prilikom sklapanja ugovora i isplate kredita iskazani s negativnim predznakom. Sveukupna preplata po kreditu je zbroj više i manje plaćenih iznosa po osnovi promjene tečaja. U razdoblju otplate do dana izračuna konverzije kredita zbog promjene kamatne stope u odnosu na kamatnu stopu koja je vrijedila prilikom ugovaranja kredita te promjene tečaja na više i niže u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita ukupno je preplaćeno 59.121,37 kn od kojeg iznosa se na preplatu zbog promjene kamatne stope odnosi 23.237,50 kn te zbog promjene tečaja iznos od 35.883,87 kn. U razdoblju otplate kredita do dana izračuna konverzije kredita zbog rasta kamatne stope i tečaja ukupno je više plaćeno 8.117,14 EUR od kojeg iznosa je zbog rasta kamatne stope više plaćen iznos od 3.084,13 EUR te zbog rasta tečaja iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita je više plaćen iznos od 5.033,01 EUR. U razdoblju otplate kredita do dana izračuna konverzije kredita zbog tečaja koji su bili niži u odnosu na tečaj na dan isplate kredita, ukupno manje plaćen iznos od 270,43 EUR. Odnosno, primjenom fiksnog tečaja za konverziju u EUR, u razdoblju otplate kredita do dana izračuna konverzije zbog promjene kamatne stope u odnosu na kamatnu stopu koja je vrijedila prilikom ugovaranja kredita do dana 31.12.2013., a od 01.01.2014. u odnosu na kamatnu stopu od 3,23% te promjene tečaja na više i niže u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita ukupno je preplaćeno 7.846,71 EUR od kojeg iznosa je zbog promjene kamatne stope ukupno više plaćen iznos od 3.084,13 EUR te zbog promjene tečaja više plaćen iznos od 4.762,58 EUR.

12.2. Dana 03.02.2016. sklopljen je Dodatak broj KONV-01/2016 Ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita, utvrđen je iznos preostale glavnice za otplatu na dan 30.09.2015.g. u iznosu 46.746,47 EUR što primjenjivim tečajem na dan 30.09.2015. iznosi 356.772,71 kn (tečaj 7,632078 kn za 1 EUR). Dodatkom Ugovoru kojim je provedena konverzija utvrđen je manjak tužitelja na dan 30.09.2015. u iznosu 493,58 EUR. Temeljem raspoložive dokumentacije proizlazi da je tuženik izvršio izračun konverzije kao da je kredit prilikom ugovaranja ugovoren u EUR s kamatnom stopom 4,95%. Novi otplatni plan kredita s valutnom klauzulom u EUR iskazuje da bi moguće tužitelju bila početna kamatna stopa za kredit u EUR 4,95% (veća od kamatne stope za kredit u CHF koja je inicijalno iznosila 3,95% godišnje) te da bi u tom slučaju početni anuitet za kredit u EUR iznosio 289,94 EUR što primjenom tečaja za EUR na dan isplate kredita, iznosi 2.151,95 kn. S obzirom da je prvi primijenjeni anuitet za

kredit u CHF preračunato u kune iznosio 1.913,15 kn to bi značilo da bi prvi primijenjeni anuitet za kredit u EUR bio za 12,48% veći od iznosa anuiteta, preračunato u kune, koji je tužitelj imao za kredit u CHF na dan isplate kredita. Vještak prvotno ističe da ne raspolaže informacijama je li tuženik u vrijeme kada je odobren kredit tužitelju imao u ponudi kredit u EUR, a koji bi se točno primijenio na tužitelja te bi li došlo do sklapanja ugovora o kreditu u EUR, a ne u CHF. Također, vještak nema saznanja da li bi tuženik tužitelju odobrio i pod kojim točno uvjetima kredit bilo u kunama ili EUR na dan odobrenja kredita u CHF, a s obzirom na razlike u inicijalnim iznosima anuiteta primjenom mogućih uvjeta za kredite u EUR i odobrenih uvjeta za kredit u CHF, što sve predstavlja pravno pitanje u koje vještak ne ulazi. Prema raspoloživoj dokumentaciji proizlazi da je tuženik u skladu s čl.19. c Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju izvršio izračune na način da je uplate tužitelja, izvršenih po kreditu u CHF, a realiziranih u kn, preračunao na uplate kao da je kredit bio odobren u EUR po simuliranom otplatnom planu, te je za izvršene uplate u kunama od strane tužitelja izvršio preračun koristeći primjenjivi tečaj EUR na dan uplate. Tuženik je preračunom izvršio umanjene iznosa glavnice CHF preračunate u kn na dan konverzije te sveo iznose glavnice sukladno simuliranom otplatnom planu za EUR po promjenjivom tečaju i promjenjivoj kamatnoj stopi za EUR kredit. Slijedom navedenog prilikom izrade simuliranog otplatnog plana u EUR za određivanje iznosa početne glavnice u EUR uzeta je početno odobrena glavnica kredita u CHF po primijenjenom tečaju na dan isplate kredita za CHF čime je dobiven iznos kunske protuvrijednosti početno odobrene glavnice kredita. Na kunski iznos je primjenom tečaja za EUR koji je vrijedio na dan isplate kredita izračunata početno odobrena glavnica kredita u EUR. Početna kamatna stopa za simulirani kredit u EUR, ali i naknadne su u simuliranom otplatnom planu kredita u EUR više od primijenjenih, promjenjivih, kamatnih stopa po obračunu banke za kredit tužitelja u CHF. Prilikom izračuna je korišten promjenjivi tečaj EUR kao i promjenjiva kamatna stopa koja bi se moguće odnosila na tužitelja da je imao kredit u EUR. Prilikom izračuna konverzije tuženik je uzeo u obzir sve uplate koje je tužitelj izvršio u razdoblju od dana isplate kredita do dana konverzije te ih je preračunao na moguću ratu pod pretpostavkom da je tužitelju bio odobren kredit u EUR, s početnom (promjenjivom) kamatnom stopom od 4,95% te je iskazao Dodatkom Ugovoru o kreditu manjak tužitelja na dan konverzije u iznosu 493,58 EUR (3.767,04 kn). Tuženik je izračunom konverzije utvrdio glavicu u iznosu 46.746,47 EUR što je preračunato iznosilo 356.772,71 kn. Pod pretpostavkom da se tužitelju za vrijeme otplate kredita u CHF nije mogla mijenjati kamatna stopa ni tečaj u odnosu na početni tečaj i ugovorenu kamatnu stopu do 31.12.2013. godine, a od 01.01.2014. godine u odnosu na zakonsku kamatnu stopu od 3,23%, preostala nedospjela glavnica tužitelja po prilagođenom početnom otplatnom planu na dan 30.09.2015. bi iznosila 325.772,53 kn. Dakle, razlika u glavnici na dan 30.09.2015. primjenom prilagođenog početnog otplatnog plana i tečaja na dan isplate kredita u odnosu na glavicu iskazanu provedenom konverzijom iznosi 4.114,43 EUR. U nastavku je temeljem izračuna prikazanih u Tabeli 2, dat izračun zateznih kamata po svakom ukupno preplaćenom mjesečnom iznosu zbog promjene kamatne stope u Tabeli 5 (detaljan izračun po razdobljima se daje u Prilog 1.) te u Tabeli 6 (detaljan izračun po razdobljima se daje u Prilog 2.) izračun zateznih kamata na svaki mjesečno preplaćeni iznos zbog promjene tečaja na štetu tužitelja po mjesecima i ukupno, te izračun zateznih kamata na ukupno potraživanje u Tabeli 7 (detaljan izračun se daje u Prilog 3.) tekućim od dana svakog preplaćenog iznosa do dana izračuna konverzije kredita. Zatezne kamate na preplaćene iznose zbog promjene kamatne stope obračunate za razdoblje do dana izračuna konverzije dana 30.09.2015. iznose

1.804,86 EUR (Tabela 5). U Tabeli 6. prikazan je izračun zateznih kamata po mjesecima za preplaćene iznose zbog promjene tečaja iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita - do dana izračuna konverzije 30.09.2015. te iste iznose 1.580,39 EUR. U Tabeli 7. prikazan je izračun zateznih kamata po mjesecima za ukupno preplaćene iznose zbog porasta kamatne stope i promjene tečaja iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita - do dana izračuna konverzije 30.09.2015. te iste iznose 3.385,27 EUR. U odnosu na dio zadatka koji se odnosi na uračunavanje preplate priznate po konverziji, vještak napominje kako tuženik prilikom izračuna konverzije nije utvrdio preplatu nego manjak tužitelja pa shodno navedenom nije moguće izvršiti uračunavanje preplate po konverziji.

12.3. Na nalaz i mišljenje vještaka tužitelj nije imao primjedbi te je u skladu sa istim uredio tužbeni zahtjev u podnesku od 11. studenog 2025. Tuženik je iznio očitovanje na nalaz i mišljenje u podnesku od 28. studenog 2025. u kojem u bitnome osporava nalaz iz razloga što zadatak vještaku ignorira činjenicu da je kredit konvertiran u skladu sa zakonskim odredbama i da tužitelj nema pravo ni na kakvu isplatu, da između stranaka nije bila ugovorena fiksna kamatna stopa, da su vještačenjem utvrđene i tzv. negativne razlike, da je konverzijom utvrđen manjak.

12.4. Sud u cijelosti prihvaća nalaz i mišljenje sudskog vještaka kao stručan i objektivan, jer je vještak sačinio nalaz i mišljenje u skladu s uputom suda, a primjedbe tuženika su pravne prirode.

13. Međutim, u ovome je postupku nesporno da su stranke 3. veljače 2016. sklopile Dodatak Ugovoru o kreditu, kojim se regulira konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR, s kojim su regulirani način i rokovi otplate kredita, i u kojem je detaljno opisana metodologija promjene kamatne stope.

13.1. Taj Dodatak ugovora o kreditu sklopljen je na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/15 – dalje: ZID ZPK/15), koji je donijet nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca), u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene posebno u razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF i to iz razloga što je s vremenom izričito jačao tečaj CHF, te su rasle ugovorene promjenjive kamatne stope, što je potrošača u ispunjavanju kreditnih obveza dovelo u izrazito težak položaj. Tako je ZID ZPK/15 predstavljao jednokratnu, retroaktivnu i vremenski ograničenu zakonodavnu intervenciju po području potrošačkog kreditiranja kako bi se otklonila nepoštena poslovna praksa kreditnih institucija i osigurala otplata kreditnih zaduženja u svotama i pod uvjetima koji potrošače kao dužnike ne dovode u neravnopravan položaj u odnosu na kreditore kao vjerovnike.

13.2. U konkretnom slučaju predmetni Dodatak ugovoru o kreditu sačinjen je u skladu s odredbama ZID ZPK/15 koji predstavlja kogentnu (prisilnu) pravnu normu, zbog čega se ne primjenjuje odredba čl. 49. st. 5. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14, 110/15, 14/19 i 19/22 – dalje: ZZP/14), koji je u vrijeme sklapanja dodatka bio na snazi, pa kako se radi o propisu koji je prošao test ocjene ustavnosti njegovih odredbi, koje je unaprijed odredio zakonodavac a ne tuženik, to njegove odredbe

obvezuju stranke jer nemaju elemenata koji bi im davali obilježje nepoštenosti i imali za posljedicu njegovu ništetnost, a kako je to i ranije obrazloženo.

13.3. Pravni učinak konverzije izvršene predmetnim Dodatkom ugovoru o kreditu, sukladno odredbi čl. 19.c st. 1. ZID ZPK/15, podrazumijeva konverziju radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i da se provodi na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, što je inače načelo konverzije kredita u skladu s odredbom čl. 19.b ZID ZPK/15.

13.4. To ne znači da je izvršena konverzija imala svrhu i učinak samo na promjenu valute, a ne i na otklanjanje posljedice ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i načinu njezine zamjene kao nepoštene odredbe novom ugovornom odredbom koja nema elemente nepoštenosti.

13.5. Tuženik je na temelju kogentnih odredbi čl. 19.c ZID ZPK/15 u izračun konverzije uvrstio sve iznose koje je za vrijeme otplate kredita primio od tužitelja, uključivo i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema primijenjenoj kamatnoj stopi i anuiteta koji bi bio obračunat da je primijenjena kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi na kredite u valuti EUR, kao i sve iznose koje je primila uz primjenu valutne klauzule u CHF, uključivo i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema primijenjenom tečaju i tečaja koji je bio važeći na dan korištenja kredita, u konkretnom je slučaju utvrđen manjak i sklopljen Sporazum o načinu namirenja manje uplaćenog iznosa nakon konverzije, pa je očito da ta razlika koju tužitelj zahtijeva tužbom, nakon zaključenja Dodatka nije više u imovini tuženika bez pravne osnove, pa nisu ispunjene pretpostavke za povrat propisane čl. 1111. ZOO, s obzirom na to da su na taj način nakon konverzije uplate koje je izvršio tužitelj kao potrošač po osnovi nepoštenih odredbi ugovora o kreditu iskorištene za otplatu njegova kredita u EUR i to radi namirenja postojećih obroka koji su utvrđeni novim otplatnim planom koji je zamijenio prethodni otplatni plan za kredit u CHF. Pri tome je od odlučnog značenja da je tužitelj kao potrošač, u skladu s odredbom čl. 19.d ZID ZPK/15, informiran o posljedicama konverzije i da je, u skladu s odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15, imao mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvatanja konverzije.

13.6. Sklapanjem predmetnog Dodatka ugovora o kreditu na način propisan odredbom čl. 19.c ZID ZPK/15 osiguran je povrat stečene koristi kreditora kao banke putem korištenja uplata potrošača za namirenje dospjelih i budućih obroka kredita u EUR koji je zamijenio kredit u CHF do čega je došlo na temelju informiranog pristanka potrošača kojemu su bile poznate sve posljedice konverzije i na koju je potrošač kao korisnik kredita slobodno pristao.

13.7. Tužitelj je kao potrošač prihvatio konverziju na temelju ZID ZPK/15 zaključenjem Dodatka ugovoru o kreditu s tuženikom kao kreditorom (trgovcem), te stoga nema pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi ništetne odredbe o načinu i promjeni kamatne stope i valutne klauzule iz Ugovora o kreditu, zato što izračun konverzije kredita iz čl. 19.c ZID ZPK/15 st. 1. uključuje i te uplate. Obzirom na navedeno, neosnovan je i zahtjev za isplatom zakonske zatezne kamate na utvrđene iznose preplate.

13.8. Tužitelju nadalje ne pripada ni pravo na isplatu iznosa od 4.114,43 eura na ime razlike glavnice po izvršenoj konverziji izražene u valuti Euro u odnosu na ugovorenu glavicu kredita po otplatnom planu u valuti CHF, a sve obzirom je 3. veljače 2016.

između stranaka u postupku sklopljen navedeni Dodatak Ugovora o kreditu. Naime, po pravnom shvaćanju ovog suda, tužitelj je sklapanjem navedenog Dodatka prihvatio visinu nove glavnice izražene u valuti Euro i odredbe tog Dodatka nisu utvrđene ništetnima niti su one izgubile svoju djelotvornost, pa u okolnostima konkretnog slučaja tužitelju ne pripada pravo zahtijevati i ovu isplatu, sve na način na koji je to i prethodno obrazloženo. Imajući u vidu sve naprijed navedeno odbijen je zahtjev tužitelja za isplatom.

14. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 4. ZPP, pri čemu je uzeta u obzir činjenica da je tužitelj u ovom sporu zatražio pravnu zaštitu kao potrošač, a time kao slabija ugovorna stranka protiv tuženika (trgovca) kao jače stranke u njihovom međusobnom pravnom odnosu i to u pravnoj stvari gdje sudska praksa nije ustaljena, pa je sukladno praksi Europskog suda za ljudska prava (presuda Cindrić i Beslić od 6. rujna 2016.), unatoč činjenici da tužitelj nije uspio sa zahtjevom za isplatu predmetnog iznosa, bilo primjereno odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka i to iz razloga što tužitelj nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh, jer sudska praksa o spornom pitanju nije ustaljena.

U Puli, 10. lipnja 2026.

S u d a c

Helena Božović Sladaković

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovoga suda, u roku od petnaest (15) dana od dana ročišta za objavu presude za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu za objavu, odnosno od dana primitka presude za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu.

DNA:

1. tužitelju po punomoćniku
2. tuženiku po punomoćnicima

Broj zapisa: **9-30889-370e2**

Kontrolni broj: **03b5a-6daa4-e4d47**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Puli - Pola** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.